

WEEK-OVERPEINZINGEN

Een klassiek woord

Inkonsekwent in de liefde

Een dame, die uit een familie stamt, die onder haar leden verschillende hooggeplaatste personen in ons land telt en dus wel weet wat zij zegt, verzoekt mij in „Timotheüs“ iets te willen schrijven over het gevaar van „praten.“ Zij had het oog op dat onnadenkend en gevaarlijk praten over ons vorstenhuis en Koningin, over vorstelijke verloofden en overheidspersonen, dat men zoo dikwijls kan aantreffen onder ons volk, ongewild en onbedoeld, maar daarom niet minder fataal, meewerkt den eerbied voor deze personen te verkleinen.

Nu was ik juist dezer dagen in de gelegenheid in een kring van jonge menschen te zien, hoe waar de klacht van deze dame is, en daarom kan het zijn nut hebben er iets over te schrijven.

't Is een merkwaardig verschijnsel: eenerzijds houdt ons volk zijn Koningshuis in hooge eer; als er openlijk kwaad gedaan wordt aan dit huis, zijn de reacties sterk, zooals het niet onduidelijk bleek, toen een naburige overheid het onlangs waagde een spaak te steken in het wiel van onze nationale blijdschap en vreugde. Maar juist da a r o m is het zoo vreemd te zien hoe dat zelfde volk soms wondt en kwetst wat het zoo hartelijk bemint en een groot gebrek aan eerbied vertoont jegens hen die het toch in het diepst van zijn hart eert. Zij doen dat door over deze personen te praten; wilt u het mij voor dit keer niet kwalijk nemen als ik het minder fraaie woord „kletsen“ gebruik. Ik houd niet van dat woord, maar het geeft zóó bijzonder goed weer wat ik bedoel, dat ik het wel moet gebruiken om duidelijk te zijn.

Het gevaar van „praten“

Van alle kwade eigenschappen die ons volk bezit, is „praten“ een van de meest opvallende. Wat ik er mee bedoel is dit: een aantal menschen zitten bij elkander. De gesprekken beginnen. De tongen worden los. En gedurende die gesprekken schamen sommigen zich niet over hooggeplaatste personen dingen te zeggen, die zeer ongepast en voor de betrokken personen weinig vleierend, om niet te zeggen beleedigend zijn. Dit wekt temeer onze weerzin omdat het gebeurt door personen, die niet de minste zekerheid kunnen hebben van de dingen die ze rondvertellen. Zij komen nooit aan het hof, maar ze spreken erover alsof zij in alle geheimen van de hofhouding betrokken waren. Zij zeggen dat dit gebeurde bij het huwelijk van onze Prinses; en dat dat werd nagelaten in de kerk; en waarom die persoon niet dit of dat gedaan heeft. Soms schrikken ze er niet voor terug, een licht te werpen op sommige personen die, als zij er zich in geplaatst zagen, in hun hart diep gewond en bedroefd zouden zijn. Maar waarom doen wij dat? Waarom kwetsen wij menschen, die wij toch in den grond eeren en liefhebben! Waarom werken wij er aan mee (want dat is het eenige resultaat) dat de eerbied voor zulke personen vermindert, en dat anderen, die hen niet zoo hoog achten als wij, er toe gebracht worden, onze lastertaal te verspreiden. Ik heb dikwijls gedacht dat Oscar Wilde ongelijk had toen hij sarcastisch schreef: „Want ieder doodt dien hij bemint.“ Maar als ik dit alles zie, ben ik geneigd, zijn woord te gelooven. Waarom dezen „praters“ niet radicaal het woord ontnomen of hun verzocht om heen te gaan, als ze niet kunnen nalaten, wat ons lief en heilig is door het slijk te sleuren.

Regeerings- en overheidspersonen zijn in zeker opzicht een algemeen bezit van het volk, waarover zij gesteld zijn. Zij behoorren niet alleen hun huis en den nauweren familie-cirkel toe, maar ze behoorren aan ons allen. Welnu, laat ons hun dan het gevoel geven, dat zij veilig onder ons zijn. Laat ieder hen in gedachten en in gesprekken bekleden met ontzag. Onze Koningin is „Hare Majesteit.“ Dat alleen reeds moest ons met eerbied vervullen. Maar als haar majesteit en de majesteit van haar huis bovendien met heiligheid is doortrokken, zooals dat bij ons Vorstenhuis het geval is door Gods genade, moet het sommigen niet zwaar vallen, veel eerbiediger over haar en haar huis te spreken. Een kwaad gerucht opvangen is geen kunst, maar wij hebben allen de taak, het kwade gerucht te stuiten. En wij zullen dat het best doen door het onmiddellijk op te sluiten in ons eigen hart, het daar te verdrinken in de zee van groote liefde, die wij voor deze personen hebben en niet toe te staan dat het er ooit meer uit opkome.

296

Bunyan vertelt in zijn boek „De Christenreis naar de eeuwigheid“ dat er in de stad, waar hij woonde, één bepaalde buurt bestond, die de „Praatbuurt“ heette. Hij zegt, dat de menschen, die daar wonen, een scherpe tong hebben en zeer gevaarlijke menschen zijn.

Ik geloof, dat elke stad zoo'n buurt heeft. Soms is hij druk bevolkt. Maar ik raad u dringend aan, als u het ongeluk hebt in de Praatbuurt te wonen: verhuis! Pak uw zaakjes op, liever vandaag dan morgen! Er zijn betere kwartieren om in te wonen dan de uwe. Kom wonen in een straat waar de tongen niet zoo beweeglijk zijn, waar meer eerbied woont voor allen „die in hoogheid zijn gezeten“ en waar de liefde de kracht is die, behalve dat zij alle dingen bedekt, zich niet verblijdt in de ongerechtigheid, maar in de waarheid.

A. G. Barkey Wolf

HAND. 28: 27 IN MODERN GEWAAD...

Hij stond in het leven, zei hij altijd. Dat bestond hierin, dat hij met een honderd kilometervaatje de rijkswegen afsnelde en de bochten nam met de halve vaart. Stil stond hij enkel bij de restaurants, waar hij, onder het genot van een oprisshertje, zijn „zaken“ deed.

Ja, die zaken. — „Och, wie doet er nog zaken in deze malle tijden? Je kunt beter van sjacheren spreken,“ zei hij tot mij. „Zoodra je een klant gevonden hebt, ga je denken: hoe kan ik dien man nu leveren zonder te zondigen tegen de een of andere wet? En als je dan, na veel getob, het geld van het „zaken doen“ kunt opstrijken, heb je aldoor het gevoel in je, dat de helft nog rijkseigendom is.“

Toch vond hij het leven mooi. Er zat sport in, sensatie. Je wist 's Maandags nooit of je de zesdaagsche wel zou halen, zonder faillissement of een gebroken nek.

Of hij aan God dacht? Wel neen, dat doe je niet als je in „het leven staat.“ Je leest geen Bijbel op een autosnelweg, en met de Spreuken van Salomo kun je geen gokje doen op de beurs.

Zoo kwam hij met zijn „zaken doen“ eens in het zakelijk Amerika terecht, het land waar men uit principe alles 50 kilometer per uur sneller wil doen dan in „Old Country.“ Onze zakenman duizelde er van. Toen de avond viel, had hij, vanwege de snelheid, heelemaal nog geen zaken kunnen doen. Vermoeid, afgemat, stapte hij in het zakelijk „Fordhotel“ af. Op zijn kamer nummer honderd-zooveel lag een Bijbel netjes op tafel.

„Zeker een vergissing; heeft iemand vergeten, een dominee zeker. Wat doet zoo'n man ook in een zakenhotel!“

Maar hij sliep overheerlijk, dertig hoog, achter. In de vroege morgenuren kon hij in de verte den oceaan zien opnevelen in het stijgend zonnelicht. Hij keek de kamer eens rond; alles was er zakelijk ingericht: het bad met de douche erboven; de schrijfmachine op het plankje, de telefoon aan den muur, het morgenblad, dat al in de bus van de deur zat. Alleen de Bijbel, die spotte een beetje met al die zakelijkheid.

Hij nam het Boek mee, de lift in, naar de portierslobby.

„Sir,“ zei hij, „iemand vergat dit Boek op mijn kamer.“

„In iedere kamer ligt zoo'n Bijbel,“ zei de portier, „er is in heel Amerika geen hotelkamer, waar geen Bijbel ligt. Als een reiziger hem mee wil nemen, mag hij dat doen, dan legt het hotel gratis een nieuwen op de kamer.“

„Dat is niet zakelijk, Sir!“

„O, toch. U hebt het boek nu toch reeds in uw bezit, u kunt het meenemen. Good bye, Sir.“

Toen hij in Nederland terugkwam. Neen, ik vermoed reeds wat u denkt, en toch liep het niet zoo af....

Hij droeg een zilveren dasspeld met een in filigroon gesneden masquotte-aapje er op, en op de achterbank van zijn zescylinder lag weken lang een helrood gekaft boek over: Staatsvijand nr 1.

„Dat is Amerikaansch,“ zei hij, „die dasspeld en dat boek. Kerel, je kunt niet gelooven, hoe snel het leven er is, en hoe emotievol. Vreeselijk, om hier in dit kikkerland weer in zoo'n honderd kilometer tempo te moeten sjokken!“

En toen, met een zachtere stem: „Ik kreeg er ook nog een Bijbel, ik heb die maar op de boot achtergelaten. Je kunt je collega's toch niet vertellen, dat in het zakelijk Amerika....“

W. Laatsman